

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมยุวบรรณารักษ์ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีการดำเนินการวิจัย 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเป็นการศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นเพื่อใช้สำหรับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมยุวบรรณารักษ์ มี 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

ระยะที่ 2 การประเมินประสิทธิภาพหลักสูตรฝึกอบรม มี 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม

ขั้นตอนที่ 2 ปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรม

ระยะที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เป็นการศึกษาปัญหาและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรยุวบรรณารักษ์ โดยมี 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ส่วนที่ 2 สัมภาษณ์ความคิดเห็นของทรงคุณวุฒิ ส่วนที่ 3 วิเคราะห์หาประเด็นในการสร้างหลักสูตรฝึกอบรม โดยมีวิธีการ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เป็นการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาความจำเป็นในการสร้างและการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม แล้วนำข้อมูลมาสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย ซึ่งผลที่ได้จากการศึกษานำมาใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดองค์ประกอบของหลักสูตรฝึกอบรม และกำหนดหัวข้อประเด็นในการสัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 สัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

เป็นการศึกษาสำรวจความต้องการและความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตร
ฝึกอบรบยุวบรรณารักษ์ โดยการสัมภาษณ์ที่ต่อเนื่องมาจากส่วนที่ 1 ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
ศึกษานิเทศก์วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ครูบรรณารักษ์ ประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 10 ปี
มีวุฒิด้านการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางบรรณารักษศาสตร์ และครูที่รับผิดชอบงาน
ห้องสมุด ประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 10 ปี วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โดยใช้แบบสัมภาษณ์
เลือกแบบเจาะจง จำนวน 5 คน (ภาคผนวก ก)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
โดยสอบถามเกี่ยวกับยุวบรรณารักษ์ และแนวทางการพัฒนาความรู้ ทักษะการเป็น
ยุวบรรณารักษ์ (ภาคผนวก ง) แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ส่วนปก ประกอบด้วย ชื่อหัวข้องานวิจัย คำชี้แจง และ
ข้อมูลผู้วิจัย

ส่วนที่ 2 ส่วนข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ประกอบด้วย
ชื่อ-สกุล เพศ หมายเลขโทรศัพท์ที่ติดต่อได้ E-mail สถานภาพ

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับยุวบรรณารักษ์ในปัจจุบัน

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาความรู้ ทักษะ
การปฏิบัติงานยุวบรรณารักษ์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ขออนุญาตราชการจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สกลนคร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 ผู้วิจัยดำเนินการติดต่อประสานงานกับผู้ให้สัมภาษณ์
จำนวน 5 คน ด้วยตนเอง

3.3 ดำเนินการสัมภาษณ์ตามประเด็นที่กำหนด จนได้ข้อมูลครบถ้วน
ในระหว่างการสนทนาให้มีการจดบันทึก การบันทึกเสียงการสนทนา และถ่ายภาพ
ประกอบการสนทนา (ภาคผนวก ฉ)

ส่วนที่ 3 วิเคราะห์หาประเด็นในการสร้างหลักสูตรฝึกอบรม

เป็นการนำข้อมูลส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2 มาวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมยุวบรรณารักษ์ ตามประเด็นคำถามที่ได้กำหนดไว้มาสร้างเป็นหลักสูตรฝึกอบรม

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้นำข้อมูลพื้นฐานที่สังเคราะห์ได้ในขั้นตอนที่ 1 มากำหนดแนวทางในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร โดยการกำหนดองค์ประกอบของหลักสูตร ได้แก่ 1) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 2) เนื้อหา 3) กระบวนการฝึกอบรม และ 4) การวัดและประเมินผล การดำเนินการในขั้นตอนนี้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ร่างหลักสูตรฝึกอบรม แต่ละองค์ประกอบมีรายละเอียด ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เป็นการนำข้อมูลความต้องการจำเป็นในการสร้างหลักสูตร ที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานมากำหนดจุดมุ่งหมายของการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมยุวบรรณารักษ์ โดยสอดคล้องกับความต้องการที่จะส่งเสริมให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ ทักษะการปฏิบัติงานยุวบรรณารักษ์ พัฒนาขึ้นและเป็นที่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

2. เนื้อหา เป็นการกำหนดเนื้อหาสาระให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและหัวข้อการฝึกอบรม ซึ่งเนื้อหาของหลักสูตรได้จากการสังเคราะห์องค์ประกอบงานของยุวบรรณารักษ์ ได้ 4 หน่วย มากำหนดเนื้อหาประกอบด้วย 4 หน่วยรวม 12 ชั่วโมง ดังนี้

ชั่วโมง	หน่วยที่ 1 การจัดเรียงหนังสือบนชั้น	3 ชั่วโมง จำนวน 3
ชั่วโมง	หน่วยที่ 2 การบริการยืม-คืน	3 ชั่วโมง จำนวน 3
ชั่วโมง	หน่วยที่ 3 การจัดหมวดหมู่หนังสือ	3 ชั่วโมง จำนวน 3
ชั่วโมง	หน่วยที่ 4 กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	3 ชั่วโมง จำนวน 3

3. กระบวนการฝึกอบรม เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามา กำหนดเป็นแนวทางเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยของกิจกรรมการฝึกอบรมให้ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะการปฏิบัติงานยุวบรรณารักษ์ ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรม ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการเรียนและการช่วยงานห้องสมุด

4. การวัดและประเมินผล เป็นการวัดและประเมินผลการฝึกอบรมให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรฝึกอบรมยุวบรรณารักษ์ และวัตถุประสงค์ของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้มีการประเมินผลความรู้ก่อน โดยใช้แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ และระหว่างการอบรมจะมีการประเมินทักษะการปฏิบัติ หลังจากจบการฝึกอบรมทุกหน่วยการเรียนรู้จะมีการทดสอบความรู้ความเข้าใจหลังการฝึกอบรม และประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรม โดยใช้แบบทดสอบและแบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แจกผลย้อนกลับให้นักเรียนที่เข้ารับการอบรมได้ทราบข้อมูลหลังเสร็จสิ้นการอบรมจะดำเนินการประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรม

ส่วนที่ 2 การประเมินร่างหลักสูตรฝึกอบรม เป็นการนำร่างหลักสูตรที่สร้างขึ้นมาตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรด้านความสอดคล้องและความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตร โดยมีผู้เชี่ยวชาญในการประเมินร่างหลักสูตร มีรายละเอียด ดังนี้

1. จุดประสงค์

1.1 เพื่อประเมินความสอดคล้องของร่างหลักสูตรในแต่ละองค์ประกอบโดยพิจารณาความสอดคล้องของแต่ละองค์ประกอบในร่างหลักสูตรที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น ได้แก่ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหา กระบวนการฝึกอบรม การวัดและประเมินผล ว่ามีความสอดคล้องกันมากน้อยเพียงใด

1.2 เพื่อประเมินความเหมาะสมร่างหลักสูตรฝึกอบรมยุวบรรณารักษ์ โดยพิจารณาความเหมาะสมในแต่ละองค์ประกอบของหลักสูตร ได้แก่ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหา กระบวนการฝึกอบรม การวัดและประเมินผล ว่ามีความเหมาะสมสอดคล้องกับผู้เข้ารับการฝึกอบรมหรือไม่อย่างไร

2. ผู้ประเมินร่างหลักสูตร

ในการสร้างหลักสูตรฝึกอบรมยุวบรรณารักษ์ ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดผู้เชี่ยวชาญในการประเมินร่างหลักสูตรฝึกอบรม จำนวน 5 คน (ภาคผนวก ข) โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

2.1 ผศ.ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี การศึกษา ปริญญาปรัชญาดุษฎี
บัณฑิต สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์
อาจารย์ประจำภาควิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2.2 ดร.อรวรรณ ไชยปัญญา การศึกษา ปริญญาปรัชญาดุษฎี
บัณฑิต สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ วิทยาลัยอาชีวศึกษา โรงเรียนบ้านนาคอย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

3.3 ดร.อดุลย์ ไพโรจน์ การศึกษา ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ วิทยาลัย
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดนครพนม

4.4 นายภูวดล เถลิ้มพล การศึกษา ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ตำแหน่ง ครูวิทยฐานะ
ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนประทาย องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

5.5 นางสาวอำภรณ์พิทักษ์ บุญศิริ การศึกษา ปริญญา
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ตำแหน่ง ครูวิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนนาหว้าพิทยาคม “ธาตุประสิทธิ์
ประชานุเคราะห์” สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 22

3. ลักษณะเครื่องมือและหัวข้อที่ใช้ในการประเมินร่างหลักสูตร
การประเมินร่างหลักสูตรฝึกอบรมบูรณาการวิชาชีพ เครื่องมือที่ใช้
เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมุ่งประเมินใน 2 ประเด็น ดังนี้

3.1 การประเมินความสอดคล้องร่างหลักสูตร ลักษณะ
เครื่องมือเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ ได้แก่ สอดคล้อง ไม่แน่ใจ
และไม่สอดคล้องส่วนที่ประเมินประกอบด้วย จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหา
กระบวนการฝึกอบรม การวัดและประเมินผล สื่อและอุปกรณ์การฝึกอบรม หน่วยการ
เรียนรู้ ที่ 1-4

3.2 การประเมินความเหมาะสมของร่างหลักสูตร ลักษณะ
เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ เหมาะสมมาก
ที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ส่วนที่ประเมินประกอบด้วย จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

เนื้อหา กระบวนการฝึกอบรม สื่อประกอบการฝึกอบรม การวัดและประเมินผลหลักสูตร
ฝึกอบรม ระยะเวลาในการฝึกอบรม หน่วยการเรียนรู้ที่ 1-4

4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินร่างหลักสูตร ผู้วิจัยสร้างขึ้น
จากเนื้อหาในร่างหลักสูตรตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ศึกษารายละเอียดต่างๆ ของหลักสูตรฝึกอบรม

4.2 กำหนดกรอบเกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถามทั้งสองฉบับ

โดยศึกษารายละเอียดขององค์ประกอบหลักสูตรฝึกอบรมยุวบรรณารักษ์

4.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา ปรับปรุง
แก้ไขข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

4.4 จัดพิมพ์แบบสอบถามเพื่อนำไปใช้ในการประเมินร่างหลักสูตร
ฝึกอบรมทั้งสองฉบับ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป (ภาคผนวก ง)

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบสอบถามความสอดคล้องและความ
เหมาะสมของร่างหลักสูตร ผู้วิจัยดำเนินการโดยการส่งแบบสอบถามความ
สอดคล้องเหมาะสมของร่างหลักสูตร พร้อมทั้งร่างหลักสูตรและเอกสารคำชี้แจงให้แก่
ผู้ประเมินด้วยตนเอง พร้อมทั้งนัดหมายวันรับผลการประเมินด้วยตนเอง เมื่อถึงกำหนดวัน
รับผลการประเมิน ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมผลการประเมินด้วยตนเอง

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผลการประเมินความสอดคล้องและความ
เหมาะสมของร่างหลักสูตร ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ค่าสถิติ ดังนี้

6.1 การวิเคราะห์ผลการประเมินความสอดคล้องของร่าง
หลักสูตร ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องเป็นเกณฑ์ในการพิจารณา
คำนวณได้จากสูตร (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2553, หน้า 150-151)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ
จุดประสงค์

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนการพิจารณาของ

ผู้เชี่ยวชาญ

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยผลการประเมินความสอดคล้องของร่างหลักสูตรจากผู้เชี่ยวชาญ
แต่ละคน ผู้วิจัยได้นำมากำหนดเป็นคะแนน ดังนี้

คะแนนเป็น 1	หมายถึง	สอดคล้อง
คะแนนเป็น 0	หมายถึง	ไม่แน่ใจ
คะแนนเป็น -1	หมายถึง	ไม่สอดคล้อง

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ ถ้าค่าดัชนีความ
สอดคล้องที่วัดได้มากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 แสดงว่ามีความสอดคล้องนำไปใช้ได้
(ภาคผนวก จ)

6.2 การวิเคราะห์ผลการประเมินความเหมาะสมของร่าง
หลักสูตรใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดการประเมิน
เป็นคะแนน ดังนี้

เหมาะสมมากที่สุด	กำหนดคะแนนเป็น	5
เหมาะสมมาก	กำหนดคะแนนเป็น	4
เหมาะสมปานกลาง	กำหนดคะแนนเป็น	3
เหมาะสมน้อย	กำหนดคะแนนเป็น	2
เหมาะสมน้อยที่สุด	กำหนดคะแนนเป็น	1

เมื่อกำหนดคะแนนการประเมินความเหมาะสมของ
ร่างหลักสูตรแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการคำนวณหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
แล้วดำเนินการแปลความหมาย ตามเกณฑ์ ดังนี้

เหมาะสมมากที่สุด	หมายความว่า	4.50 – 5.00
เหมาะสมมาก	หมายความว่า	3.50 – 4.49
เหมาะสมปานกลาง	หมายความว่า	2.50 – 3.49
เหมาะสมน้อย	หมายความว่า	1.50 – 2.49
เหมาะสมน้อยที่สุด	หมายความว่า	1.00 – 1.49

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ ถ้ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ
3.50 ขึ้นไป แสดงว่า มีความเหมาะสมมาก ผู้วิจัยกำหนดให้คงไว้ในหลักสูตรฝึกอบรม
(ภาคผนวก จ)

ส่วนที่ 3 การปรับปรุงร่างหลักสูตรฝึกอบรม เป็นการนำผลจากการประเมินร่างหลักสูตรของผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรม ซึ่งได้กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องถ้าได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป แสดงว่ามีความสอดคล้องและนำไปใช้ได้แต่ถ้าค่าเฉลี่ยและความสอดคล้องมีค่าน้อยกว่าที่กำหนด ผู้วิจัยจะพิจารณาปรับปรุงในส่วนที่ได้รับข้อเสนอแนะ และดำเนินการเสนอผู้เชี่ยวชาญอีกครั้งหนึ่งพบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.80 ถึง 1.00 ถือว่า องค์ประกอบร่างหลักสูตรฝึกอบรมส่วนนี้มีความสอดคล้องอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ไม่ต้องทำการปรับปรุง (ภาคผนวก จ)

2. ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมขององค์ประกอบของร่างหลักสูตรฝึกอบรมถ้ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 ขึ้นไป แสดงว่า มีความเหมาะสมมาก ผู้วิจัยกำหนดให้คงไว้ในหลักสูตรฝึกอบรม พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ย 4.60 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด ผู้วิจัยให้คงไว้ในหลักสูตรฝึกอบรม (ภาคผนวก จ)

3. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้เชี่ยวชาญ ร่างหลักสูตรฝึกอบรมเสนอแนะให้ปรับกิจกรรมในรูปแบบกระบวนการอบรมจะได้รับประโยชน์มากขึ้น แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมเสนอแนะให้ปรับลำดับความสำคัญของตัวแปรเนื้อหาเพื่อให้ได้แก่ง่ายต่อการประเมิน และควรเพิ่มแบบประเมินความรู้เป็นข้อสอบจับคู่หรือเลือกตอบ ✓ ✗ ก็ได้ ประมาณ 10 ข้อ เป็นข้อสอบคู่ขนานกับ Pretest / Posttest และทำทุกหน่วย ผู้วิจัยพิจารณานำไปเพิ่มเติมไว้ในหลักสูตรโดยคำนึงถึงพื้นฐานของผู้เข้ารับการฝึกอบรมด้วย

ระยะที่ 2 การประเมินประสิทธิภาพหลักสูตรฝึกอบรม

ขั้นตอนที่ 1 การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม

การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมกับกลุ่มเป้าหมาย เป็นการนำหลักสูตรที่ได้รับ การประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสม จากผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นนักเรียนชุมนุมยุวบรรณารักษ์ จำนวน 30 คน โดยวิธีเลือกแบบเจาะจง โรงเรียนนาหว้าพิทยาคม “ธาตุประสิทธิ์ประชาชนุเคราะห์” ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560

1. วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมยุวบรรณารักษ์ โดยพิจารณาการเปลี่ยนแปลงระดับคะแนนความรู้ความเข้าใจในงานยุวบรรณารักษ์ ด้านทักษะการปฏิบัติงานของนักเรียนที่เข้ารับการฝึกอบรมและความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรม

2. การดำเนินการทดลอง

ในการดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการใช้หลักสูตรฝึกอบรมยุวบรรณารักษ์ โดยใช้เวลาในการฝึกอบรม 2 วัน รวม 12 ชั่วโมง ประกอบด้วย การชี้แจงวัตถุประสงค์ของการเข้ารับการฝึกอบรม ทดสอบความรู้ความเข้าใจในงานยุวบรรณารักษ์ ก่อนการฝึกอบรม จากนั้นดำเนินการฝึกอบรมตามขั้นตอนและกิจกรรมที่กำหนดไว้ในหลักสูตรฝึกอบรม และเมื่อเสร็จสิ้นการฝึกอบรมแล้วผู้วิจัยดำเนินการทดสอบความรู้ความเข้าใจในงานยุวบรรณารักษ์ ประเมินทักษะการปฏิบัติงาน และประเมินความพึงพอใจ เพื่อนำไปประเมินประสิทธิภาพของการใช้หลักสูตรฝึกอบรม เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ถ้าพบว่าหลักสูตรฝึกอบรม มีข้อบกพร่องก็ทำการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของหลักสูตรฝึกอบรมให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้นผู้วิจัย ได้ออกแบบแผน การวิจัยในการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมยุวบรรณารักษ์ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา โดยใช้รูปแบบ The One-Group Pretest-Posttest Design ในรูปแบบนี้จะมีกลุ่มเป้าหมายกลุ่มเดียว แต่ถูกวัดหรือถูกสังเกตทั้งก่อนการทดลองและหลังการทดลอง ดังภาพประกอบ 5 (ชวลิต ชูกำแพง, 2553, หน้า 66)

O_1	X	O_2
สอบก่อน	ให้ตัวแปรทดลอง	สอบหลัง

ภาพประกอบ 5 แบบแผนการทดลอง (ชวลิต ชูกำแหง, 2553, หน้า 66)

3. กลุ่มเป้าหมาย

3.1 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนชุมนุมยุวบรรณารักษ์
โรงเรียนนาหว้าพิทยาคม “ธาตุประสิทธิ์ประชาชนเคราะห์” ภาคเรียนที่ 2
ปีการศึกษา 2560 จำนวน 30 คน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมยุวบรรณารักษ์
ประกอบด้วย

4.1 หลักสูตรฝึกอบรมยุวบรรณารักษ์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยผ่าน
การประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน

4.1.1 เอกสารประกอบการฝึกอบรมสำหรับวิทยากรและ
เอกสารประกอบการฝึกอบรมสำหรับนักเรียนที่เข้ารับการฝึกอบรม

4.1.2 สื่อ อุปกรณ์ ประกอบการฝึกอบรม

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินนักเรียนที่เข้ารับการฝึกอบรม

4.2.1 แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจในงานยุวบรรณารักษ์
ก่อนและหลังการฝึกอบรมนักเรียน เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก
จำนวน 1 ฉบับ 40 ข้อ ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นโดยมีขั้นตอน ดังนี้

1) ศึกษาจุดประสงค์ของการฝึกอบรม เนื้อหาและ
สร้างตารางวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อเป็นกรอบในการสร้างแบบทดสอบรายละเอียด
ดังตาราง 3 และตาราง 4

ตาราง 3 การวิเคราะห์เนื้อหาในการสร้างแบบทดสอบ

หน่วยการเรียนรู้ที่	เวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม (ชั่วโมง)	จำนวนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม (ข้อ)	จำนวนแบบทดสอบที่สร้าง (ข้อ)	จำนวนแบบทดสอบที่ต้องการจริง (ข้อ)	วิธีการวัดและประเมินผล
1. การจัดเรียงหนังสือบนชั้น	3	5	10	5	- ทดสอบ - ตรวจใบงาน - ประเมินทักษะ
2. การบริการยืม-คืน	3	3	10	5	- ทดสอบ - ตรวจใบงาน - ประเมินทักษะ
3. การจัดหมวดหมู่หนังสือ	3	4	10	7	- ทดสอบ - ตรวจใบงาน - ประเมินทักษะ
4. กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	3	4	10	8	- ทดสอบ - ตรวจใบงาน - ประเมินทักษะ
	12	16	40	25	

ตาราง 4 วิธีกรวัดและประเมินผลหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ถึงหน่วยการเรียนรู้ที่ 4

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	ใช้วิธีการวัดและประเมินผลโดย			
	ทดสอบ ความรู้ ความเข้าใจ	จำนวน ข้อสอบ		ประเมิน ทักษะ การปฏิบัติ
		สร้าง	จริง	
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การจัดเรียงหนังสือบนชั้น				
1. บอกความหมายของบรรณารักษ์ได้	✓	2	1	✓
2. บอกประโยชน์ของการเป็นบรรณารักษ์ได้	✓	1	1	✓
3. บอกความหมายของการจัดเรียงหนังสือบนชั้นได้	✓	1	1	✓
4. บอกหลักการจัดเรียงหนังสือบนชั้นได้	✓	3	2	✓
5. สามารถจัดเรียงหนังสือบนชั้นได้	✓	3	2	✓
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การบริการยืม-คืน				
1. บอกความหมายของบริการยืม-คืนได้	✓	4	3	✓
2. บอกขั้นตอนในการบริการยืม-คืนได้	✓	3	1	✓
3. ปฏิบัติการยืม-คืนได้	✓	3	1	✓
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การจัดหมวดหมู่หนังสือ				
1. บอกความหมายของการจัดหมวดหมู่หนังสือได้	✓	1	1	✓
2. บอกความสำคัญของการจัดหมวดหมู่หนังสือได้	✓	1	1	✓
3. บอกประโยชน์ของการจัดหมวดหมู่หนังสือได้	✓	1	1	✓
4. บอกขอบเขตเนื้อหาของการจัดหมวดหมู่หนังสือระบบทศนิยมดิวอี้ได้	✓	7	3	✓
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน				
1. บอกความหมายกิจกรรมส่งเสริมการอ่านได้	✓	1	1	✓
2. บอกความสำคัญของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านได้	✓	2	1	✓
3. บอกประโยชน์ของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านได้	✓	2	1	✓
4. สามารถจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านได้	✓	5	4	✓
รวม	-	40	25	-

2) สร้างแบบทดสอบแบบอิงเกณฑ์ชนิดเลือกตอบ 4

ตัวเลือก จำนวน 4 ข้อ ให้สอดคล้องกับหลักสูตรฝึกอบรบยุวบรรณารักษ์ ในแต่ละหน่วย ฝึกอบรบ

3) นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อ พิจารณาความถูกต้องเหมาะสม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของ อาจารย์ที่ปรึกษา

4) นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม เดิมที่ประเมินร่างหลักสูตร จำนวน 5 คน ตรวจสอบ เพื่อหาความสอดคล้องของข้อสอบ กับหลักสูตรฝึกอบรบ พิจารณาคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้น ไป แสดงว่ามีความสอดคล้องกับเนื้อหาสามารถนำไปใช้ได้ (ภาคผนวก จ)

5) นำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่ กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 คน ในโรงเรียนนาหว้าพิทยาคม “ธาตุประสิทธิ์ประชาชนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก ค่าความ ยากง่ายของแบบทดสอบ คัดเลือกข้อสอบข้อที่มีค่าความยากอยู่ระหว่าง 0.20 ถึง 0.80 และข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.20 ถึง 1.00 (วาโร พึงสวัสดิ์, 2551, หน้า 236) เหลือเพียง 25 ข้อ (ภาคผนวก จ)

6) นำแบบทดสอบที่คัดเลือกไว้มาหาค่าความเชื่อมั่นของ แบบทดสอบ ทั้งฉบับโดยใช้สูตร (KR-20) ของ Kuder-Richardson (วาโร พึงสวัสดิ์, 2551, หน้า 240-241) (ภาคผนวก จ)

7) จัดพิมพ์แบบทดสอบฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้เก็บข้อมูลกับ กลุ่มเป้าหมาย

4.2.2 แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตร ฝึกอบรบยุวบรรณารักษ์ จำนวน 30 ข้อ ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1) ศึกษาเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมิน ความพึงพอใจ

2) สร้างแบบประเมินความพึงพอใจ เป็นแบบมาตราส่วน ประเมินค่า 5 ระดับ ตามวิธีของ Likert (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2553, หน้า 223-232) ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 30 ข้อ โดยกำหนดการประเมินเป็นระดับคะแนน ดังนี้

มากที่สุด	กำหนดคะแนน	5
มาก	กำหนดคะแนน	4
ปานกลาง	กำหนดคะแนน	3
น้อย	กำหนดคะแนน	2
น้อยที่สุด	กำหนดคะแนน	1

เมื่อกำหนดคะแนนการประเมินความพึงพอใจแล้ว

ดำเนินการคำนวณหาค่าเฉลี่ยแปลความหมายตามเกณฑ์ ดังนี้

ความพึงพอใจมากที่สุด หมายความว่า 4.50 – 5.00

ความพึงพอใจมาก หมายความว่า 3.50 – 4.49

ความพึงพอใจปานกลาง หมายความว่า 2.50 – 3.49
1.50 – 2.49 หมายความว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ

น้อย

ความพึงพอใจน้อยที่สุด หมายความว่า 1.00 – 1.49

3) นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อ
พิจารณาความเหมาะสมของข้อคำถาม แล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำหรือข้อเสนอแนะ

4) นำแบบประเมินความพึงพอใจที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้
ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดิม จำนวน 5 คน ตรวจสอบความตรงเนื้อหา เพื่อหาค่าดัชนีความ
เหมาะสมของเนื้อหากับข้อคำถาม ซึ่งควรมีค่าตั้งแต่ 3.50 ถึง 5.00 คัดเลือกให้เหลือ 15
ข้อ (ภาคผนวก จ)

5) จัดพิมพ์แบบประเมินความพึงพอใจฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้
เก็บข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

4.2.3 แบบประเมินทักษะการปฏิบัติงานยุวบรรณารักษ์ ตาม
แผนการจัดกิจกรรมที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นตามขั้นตอน ต่อไปนี้

1) ศึกษาเอกสารตำราเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน
ด้านทักษะการปฏิบัติงาน และเกณฑ์การให้คะแนน Rubric Score (ราตรี นันทสุคนธ์,
2553, หน้า 72-83)

2) สร้างแบบประเมินทักษะการปฏิบัติงานยุวบรรณารักษ์
ให้ครอบคลุมจุดประสงค์และเนื้อหาสาระตามแผนการฝึกอบรม จำนวน 4 หน่วย

การเรียนรู้ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ คือ ดีมาก (4) ดี (3) พอใช้ (2) และ ควรปรับปรุง (1)

การกำหนดเกณฑ์การตัดสินของแบบประเมินทักษะ การปฏิบัติงานยุวบรรณารักษ์ ซึ่งมี 4 งาน ได้แก่ 1) การจัดเรียงหนังสือบนชั้น 2) การบริการยืม-คืน 3) การจัดหมวดหมู่หนังสือ 4) กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ตาม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (สำนักวิชาการและมาตรฐาน การศึกษา, 2553 หน้า 76) โดยการกำหนดคะแนนจากสูตร ดังนี้

$$\text{เกณฑ์การตัดสิน} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด (คะแนนเต็ม)} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับคะแนน}}$$

ตัวอย่าง คะแนนสูงสุด 12 คะแนน คะแนนต่ำสุด 3 คะแนน (ได้จากจำนวนข้อ/คุณลักษณะที่ประเมิน) จำนวนระดับคะแนน 4 ระดับ (ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง) สามารถหาเกณฑ์การตัดสิน มีช่วงคะแนนของเกณฑ์การตัดสินว่าแต่ละระดับคุณภาพ จะห่างกันกี่คะแนน ดังนี้

$$\text{เกณฑ์การตัดสิน} = \frac{12-3}{4} = 2.25 = 3 \text{ (ปัดเศษ)}$$

ดังนั้น เกณฑ์การตัดสิน มีช่วงคะแนนของเกณฑ์การตัดสินว่าแต่ละระดับคุณภาพ ช่วงละ 3 คะแนน ดังนี้

- 10 – 12 ระดับคุณภาพ ดีมาก
- 7 – 9 ระดับคุณภาพ ดี
- 4 – 6 ระดับคุณภาพ พอใช้
- 1 – 3 ระดับคุณภาพ ควรปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินด้านการจัดเรียงหนังสือบนชั้น ดังตาราง 5

ตาราง 5 เกณฑ์การประเมินด้านการจัดเรียงหนังสือบนชั้น

รายการ ประเมิน	คำอธิบายคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ควรปรับปรุง (1)
บอกความหมาย ของจัดเรียง หนังสือ	บอกความหมาย ของการจัดเรียง หนังสือได้ครบถ้วน ถูกต้อง	บอกความหมาย ของการจัดเรียง หนังสือได้ถูกต้อง แต่ไม่ครบถ้วน	บอกความหมาย ของการจัดเรียง หนังสือได้ บางส่วนไม่ครบ	ไม่สามารถบอก ความหมายของ การจัดเรียงหนังสือ ได้
บอกหลักการ จัดเรียงหนังสือ บนชั้น	บอกหลักการ จัดเรียงหนังสือบน ชั้นได้ชัดเจนถูกต้อง ครบถ้วน	บอกหลักการ จัดเรียงหนังสือบน ชั้นได้ชัดเจนแต่ไม่ ครบถ้วน	บอกหลักการ จัดเรียงหนังสือ บนชั้นได้บางส่วน	ไม่สามารถบอก หลักการจัดเรียง หนังสือบนชั้นได้
การจัดเรียง หนังสือบนชั้น	จัดเรียงหนังสือบน ชั้นได้ถูกต้องชัดเจน ครบถ้วน	จัดเรียงหนังสือ บนชั้น ได้ถูกต้อง ชัดเจนแต่ไม่ ครบถ้วน	จัดเรียงหนังสือ บนชั้นได้บ้าง บางส่วน	ไม่สามารถจัดเรียง หนังสือบนชั้นได้ เลย

เกณฑ์การประเมินด้านการบริการยืม-คืน ดังตาราง 6

ตาราง 6 เกณฑ์การประเมินด้านการบริการยืม-คืน

รายการ ประเมิน	คำอธิบายคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ควรปรับปรุง (1)
บอก ความหมายและ ความสำคัญ ของการบริการ ยืม-คืนได้	บอกความหมาย และความสำคัญ ของการบริการ ยืม-คืนได้ครบถ้วน ถูกต้อง	บอกความหมาย และ ความสำคัญ ของการบริการยืม- คืนได้ถูกต้องแต่ไม่ ครบถ้วน	บอกความหมาย และความสำคัญ ของการบริการ ยืม-คืนได้บางส่วน ไม่ครบ	ไม่สามารถบอก ความหมายและ ความสำคัญของ การบริการยืม-คืน ได้
บอกขั้นตอน ของการบริการยืม- คืนได้	บอกขั้นตอนของ บริการยืม-คืนได้ ครบถ้วนถูกต้อง	บอกขั้นตอนของ บริการยืม-คืนได้ ถูกต้องแต่ไม่ ครบถ้วน	บอกขั้นตอนของ บริการยืม-คืนได้ บางส่วนไม่ครบ	ไม่สามารถบอก ขั้นตอนของการบริการ ยืม-คืนได้

ตาราง 6 (ต่อ)

รายการ ประเมิน	คำอธิบายคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ควรปรับปรุง (1)
ปฏิบัติการ บริการเยี่ยม-คืน ได้	ให้บริการเยี่ยม-คืน หนังสือและสื่อได้ สำเร็จอย่างมี ประสิทธิภาพ อธิบายขั้นตอนใน การเยี่ยม-คืนได้ เข้าใจชัดเจน	ให้บริการเยี่ยม-คืน หนังสือและสื่อได้ สำเร็จแต่น่าจะ อธิบายขั้นตอนใน การเยี่ยม-คืนได้ดีกว่า นี้	ให้บริการเยี่ยม-คืน หนังสือและสื่อได้ สำเร็จเพียง บางส่วนอธิบายถึง ขั้นตอนในการเยี่ยม- คืนได้บางส่วน	ให้บริการเยี่ยม-คืน หนังสือและสื่อได้ บางส่วนอธิบาย ขั้นตอนการเยี่ยม-คืน ไม่ได้

เกณฑ์การประเมินด้านการจัดหมวดหมู่หนังสือ ดังตาราง 7

ตาราง 7 เกณฑ์การประเมินด้านการจัดหมวดหมู่หนังสือ

รายการ ประเมิน	คำอธิบายคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ควรปรับปรุง (1)
บอก ความหมายและ ความสำคัญ ของการจัด หมวดหมู่ หนังสือได้	บอกความหมาย และความสำคัญ ของการจัด หมวดหมู่หนังสือได้ ครบถ้วนถูกต้อง	บอกความหมาย และความสำคัญ ของการจัด หมวดหมู่หนังสือได้ ถูกต้องแต่ไม่ ครบถ้วน	บอกความหมาย และความสำคัญ ของการจัดหมวดหมู่ หนังสือได้บางส่วน ไม่ครบ	ไม่สามารถบอก ความหมายและ ความสำคัญของการ จัดหมวดหมู่ หนังสือได้
บอกประโยชน์ ของการจัด หมวดหมู่ หนังสือได้	บอกประโยชน์ของ การจัดหมวดหมู่ หนังสือได้ครบถ้วน ถูกต้อง	บอกประโยชน์ของ การจัดหมวดหมู่ หนังสือได้ถูกต้อง แต่ไม่ครบถ้วน	บอกประโยชน์ของ การจัดหมวดหมู่ หนังสือได้บางส่วน ไม่ครบ	ไม่สามารถบอก ประโยชน์ของการ จัดหมวดหมู่ หนังสือได้
จัดหมวดหมู่ ตามระบบ ทศนิยมดิวอี้ได้	แยกหมวดหมู่ หนังสือตามระบบ ทศนิยมของดิวอี้ ได้ครบถ้วนถูกต้อง ทั้ง 10 หมวด	แยกหมวดหมู่ หนังสือตามระบบ ทศนิยมของดิวอี้ ได้ถูกต้องแค่ 7-9 หมวด	แยกหมวดหมู่ หนังสือตามระบบ ทศนิยมของดิวอี้ได้ ถูกต้อง 4-6 หมวด	แยกหมวดหมู่ หนังสือตามระบบ ทศนิยมของดิวอี้ได้ 1-3 หมวด

เกณฑ์การประเมินด้านกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ดังตาราง 8

ตาราง 8 เกณฑ์การประเมินด้านกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

รายการประเมิน	คำอธิบายคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ควรปรับปรุง (1)
บอกความหมายและความสำคัญของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านได้	บอกความหมายและความสำคัญของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านได้ครบถ้วนถูกต้อง	บอกความหมายและความสำคัญของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านได้ถูกต้องแต่ไม่ครบถ้วน	บอกความหมายและความสำคัญของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านได้บางส่วนไม่ครบ	ไม่สามารถบอกความหมายและความสำคัญของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านได้
บอกประโยชน์ของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านได้	บอกประโยชน์ของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านได้ครบถ้วนถูกต้อง	บอกประโยชน์ของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านได้ถูกต้องแต่ไม่ครบถ้วน	บอกประโยชน์ของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านได้บางส่วนไม่ครบ	ไม่สามารถบอกประโยชน์ของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านได้
การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ	กิจกรรมส่งเสริมการอ่านมีการมีความแปลกใหม่ โดดเด่น น่าสนใจชวนติดตาม สนุกสนาน สามารถจัดกิจกรรมได้จริง เหมาะสมกับวัย	กิจกรรมส่งเสริมการอ่านไม่แปลกใหม่ โดดเด่น น่าสนใจชวนติดตาม สนุกสนาน สามารถจัดกิจกรรมได้จริง เหมาะสมกับวัย	กิจกรรมส่งเสริมการอ่านไม่แปลกใหม่ ไม่โดดเด่น น่าสนใจชวนติดตาม สนุกสนาน สามารถจัดกิจกรรมได้จริง เหมาะสมกับวัย	กิจกรรมส่งเสริมการอ่านไม่แปลกใหม่ ไม่โดดเด่น น่าสนใจไม่ชวนติดตาม ไม่สนุกสนาน แต่สามารถจัดกิจกรรมได้จริง เหมาะสมกับวัย

5. ระยะเวลาในการทดลอง

ระยะเวลาในการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมยุวบรรณารักษ์ ผู้วิจัยได้

กำหนดระยะเวลาในการฝึกอบรมตลอดหลักสูตร จำนวน 2 วัน รวม 12 ชั่วโมง

การดำเนินการในขั้นตอนการประเมินประสิทธิภาพหลักสูตรฝึกอบรม

ยุวบรรณารักษ์ ได้นำหลักคิดของ Tyler (Tyler, 1989) มาเป็นแนวทางการประเมิน คือ การเปรียบเทียบพฤติกรรมที่เกิดขึ้นกับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้ โดยเน้นการประเมิน 3 ด้าน คือ 1) ด้านความรู้ความเข้าใจ 2) ด้านทักษะการปฏิบัติงาน

3) ด้านความพึงพอใจ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขให้ได้หลักสูตรฝึกอบรมที่มีความสมบูรณ์พร้อมที่จะนำไปใช้ในโอกาสต่อไปหลังจากการนำหลักสูตรไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมายมีรายละเอียด ดังนี้

1. ประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมโดยการนำข้อมูลจากการทดลองใช้มาวิเคราะห์และรายงานผล สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลในการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1.1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยด้านความรู้ความเข้าใจในงานยุวบรรณารักษ์ ก่อนและหลังเข้ารับการฝึกอบรม

1.2 การวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยด้านทักษะการปฏิบัติงานหลังการฝึกอบรมในแต่ละกิจกรรมของหลักสูตรฝึกอบรม

1.3 การวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยด้านความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมยุวบรรณารักษ์

สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและประเมินผลหลักสูตร

1) ค่าเฉลี่ย (mean) ใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2553, หน้า 125)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ข้อมูลแต่ละตัวในชุดข้อมูล

N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation : S.D.) ใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2553, หน้า 127)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum x^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน ข้อมูลแต่ละตัว

X^2 แทน ข้อมูลแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3) t-test แบบ Dependent (Dependent Samples) สำหรับการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยด้านความรู้ความเข้าใจในงานยุวบรรณารักษ์ระหว่างก่อนและหลังเข้ารับการฝึกอบรม

4) ร้อยละ (Percentage) ใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2553, หน้า 125)

$$\text{ร้อยละ (percentage)} = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ f แทน ความถี่หรือจำนวนข้อมูลคุณลักษณะที่สนใจศึกษา
หาร้อยละ

N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

ขั้นตอนที่ 2 การปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรม

การปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรมหลังจากการนำหลักสูตรไปทดลองใช้ โดยผู้วิจัยนำปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะต่างๆ จากการฝึกอบรมมาปรับปรุงแก้ไขรายละเอียดต่างๆ ให้หลักสูตรมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งนำไปใช้ต่อไป

จากผลการดำเนินการทั้ง 2 ระยะ สามารถนำเสนอการวิจัยพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมยุวบรรณารักษ์ สรุปขั้นตอนการวิจัยดังภาพประกอบ 6

ขั้นตอนการวิจัย	กิจกรรม	ผลที่ได้รับ
ระยะที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม	1. การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน 2. การสร้างและพัฒนาหลักสูตร	1. ข้อมูลความต้องการในการสร้างหลักสูตรฝึกอบรมยุวบรรณารักษ์ 2. กระบวนการพัฒนาหลักสูตร 4 ขั้นตอน 3. เนื้อหาของหลักสูตรฝึกอบรมยุวบรรณารักษ์ ร่างหลักสูตรฝึกอบรมยุวบรรณารักษ์หลักสูตรฝึกอบรมที่มีคุณภาพพร้อมนำไปใช้
ระยะที่ 2 การประเมินประสิทธิภาพ หลักสูตรฝึกอบรม	1. การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม 2. ปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรม	หลักสูตรฝึกอบรมยุวบรรณารักษ์ฉบับสมบูรณ์ที่มีคุณภาพ

ภาพประกอบ 6 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ตาราง 9 แผนการดำเนินการวิจัย

ระยะของ การวิจัย	วิธีการ ดำเนินการ	เครื่องมือ	ผู้ให้ข้อมูล/ กลุ่มตัวอย่าง	การ วิเคราะห์ ข้อมูล	ผลที่ได้รับ	ระยะเวลา
ระยะที่ 1 การพัฒนา หลักสูตร ฝึกอบรม ฝึกรอบรม	1. ศึกษา ข้อมูลพื้นฐาน แนวคิดทฤษฎี งานวิจัยที่ เกี่ยวข้อง กับ ปัญหาความ ต้องการสร้าง และความ จำเป็นในการ สร้างหลักสูตร ฝึกรอบรม บรรณารักษ์	- เอกสารและ งานวิจัยที่ เกี่ยวข้อง - แบบ สัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ	-ผู้ทรง คุณวุฒิ 5 คน	- วิเคราะห์ ข้อมูลเชิง เนื้อหา มาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale)	กรอบ ความคิด งานวิจัย	มกราคม – มีนาคม 2560
	2. สร้างและ พัฒนาหลักสูตร ฝึกรอบรม 2.1 ออกแบบ ร่างหลักสูตร ฝึกรอบรม ยุวบรรณารักษ์ ซึ่งมี องค์ประกอบ ของหลักสูตร 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) จุดมุ่งหมาย ของหลักสูตร 2) เนื้อหา 3) กระบวนการ ฝึกรอบรม 4) การวัดและ ประเมินผล	- เอกสารและ งานวิจัยที่ เกี่ยวข้อง		- วิเคราะห์ ข้อมูลเชิง เนื้อหา มาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ (rating cale)	- ร่าง หลักสูตร ฝึกรอบรม ยุวบรรณารักษ์ สำหรับ นักเรียน ระดับชั้น มัธยม	เมษายน – มิถุนายน 2560 พฤษภาคม – มิถุนายน 2560

ตาราง 9 (ต่อ)

ระยะของการวิจัย	วิธีการดำเนินการ	เครื่องมือ	ผู้ให้ข้อมูล/ กลุ่มตัวอย่าง	การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้รับ	ระยะเวลา
	2.2 นำร่างหลักสูตรให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพพิจารณาความเหมาะสมความสอดคล้องของแต่ละองค์ประกอบในร่างหลักสูตรปรับปรุงแก้ไขร่างหลักสูตรตามแนะนำของเชี่ยวชาญ	- แบบประเมินความสอดคล้องของแต่ละองค์ประกอบของหลักสูตร	ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน	- วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)	- หลักสูตรที่มีคุณภาพพร้อมนำไปทดลองใช้	กรกฎาคม 2560
	2.3 จัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	-แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจในงานยุวบรรณรักษ์	ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน -ทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 30 คน	-หาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบ -หาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของ	- แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจในงานยุวบรรณรักษ์พร้อมนำไปใช้	สิงหาคม 2560
		-แบบประเมินความพึงพอใจ	ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน	-หาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความพึงพอใจ	-แบบประเมินความพึงพอใจพร้อมนำไปใช้	

ตาราง 9 (ต่อ)

ระยะของการวิจัย	วิธีการดำเนินการ	เครื่องมือ	ผู้ให้ข้อมูล/ กลุ่มตัวอย่าง	การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้รับ	ระยะเวลา
		-แบบประเมินทักษะการปฏิบัติงานยุวบรรณารักษ์	-ตำราเอกสารที่เกี่ยวข้อง	-เกณฑ์การตัดสินระดับคุณภาพ	-แบบประเมินทักษะการปฏิบัติงานยุวบรรณารักษ์พร้อมนำไปใช้	
ระยะที่ 2 การประเมินประสิทธิภาพหลักสูตรฝึกอบรม	1. การทดลองใช้หลักสูตรโดยการนำหลักสูตรฝึกอบรมยุวบรรณารักษ์สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมาย นำข้อมูลผลการประเมินที่ได้มาวิเคราะห์ว่า ควรจะดำเนินการใช้หลักสูตรฝึกอบรมต่อไปหรือควรนำมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น	-หลักสูตรฝึกอบรมยุวบรรณารักษ์สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา - คะแนนเฉลี่ยด้านความรู้ความเข้าใจในงานยุวบรรณารักษ์ - ผลการประเมินทักษะการปฏิบัติงาน - ผลการประเมินด้านความพึงพอใจ	-นักเรียนชุมนุมยุวบรรณารักษ์โรงเรียนนาหว้าพิทยาคม ปีการศึกษา 2560 เข้ารับการอบรมจำนวน 30 คน	-วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) t-test for Dependent Sempels	-ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรฝึกอบรมในสถานการณ์จริง -ผลการประเมินด้านความรู้ความเข้าใจในงานยุวบรรณารักษ์ -ด้านทักษะการปฏิบัติงาน	เมษายน 2561
		- คะแนนเฉลี่ยด้านความรู้ความเข้าใจในงานยุวบรรณารักษ์ - ผลการประเมินทักษะการปฏิบัติงาน - ผลการประเมินด้านความพึงพอใจ	-	- วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)	-หลักสูตรฝึกอบรมยุวบรรณารักษ์สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาฉบับสมบูรณ์	พฤษภาคม 2561